

Bruggenbouwers

Eindverslag verkenner gemeente Amersfoort

Mattias Gijsbertsen
22 april 2026

Inleiding

Op voordracht van de lijsttrekker van de grootste partij van de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 is mij gevraagd om de rol van verkenner op me te nemen. Ik heb deze met plezier opgepakt. De opdracht die aan mij is gegeven richtte zich op het leggen van een basis voor de formatiefase. De opdracht vroeg mij onder meer “een [meerderheids]coalitie te vinden van partijen die [...] inhoudelijk goed bij elkaar passen en echt willen samenwerken, zodat zij tijdens de komende raadsperiode concrete resultaten kunnen boeken terwijl de onderlinge verhoudingen goed blijven”.

De uitslag in Amersfoort bracht tegen deze achtergrond een aantal politieke uitdagingen met zich mee. De hoge opkomst is door vrijwel al mijn gesprekspartners mede geduid als een teken van betrokkenheid bij maar ook van verzet tegen gemeentelijk beleid, in het bijzonder op een aantal specifieke dossiers waaronder het parkeerbeleid. Dit heeft zich ook vertaald in grote winst van een tweetal lokale partijen: KeiHart voor Amersfoort en Amersfoort voor Vrijheid. Tegenover deze winst staat de uitkomst dat een aantal partijen die het gemeentelijk beleid juist gedragen hebben ook tot de grootste partijen behoren. Verschillen in de stad hebben zich op deze manier vertaald in de verschillen in de gemeenteraad. Vanuit het belang van een goed stadsbestuur voor alle inwoners en vanuit de verantwoordelijkheid van lokale volksvertegenwoordigers om dit vorm te geven stelt de uitslag politici in Amersfoort voor de opgave om verschillen te overbruggen.

Verloop informatieproces

Het overbruggen van die verschillen begint bij de verkenning. Vanuit mijn opdracht heb ik de afgelopen weken met partijen gezocht naar een basis voor zowel inhoudelijke als persoonlijke samenwerking in de komende vier jaar. Inhoudelijke aanknopingspunten, samenwerkingsstijl en onderling vertrouwen waren daarbij drie terugkerende thema's. Het verkenningproces heeft de volgende fasen doorlopen:

0. Voorbereiding (25 maart - 27 maart)
1. Eerste gespreksronde met alle partijen (30 maart - 3 april)
2. Gesprekken met de twee grootste partijen (8 april - 13 april)
3. Verdiepende gespreksronde samen met de twee grootste partijen (14 april - 19 april)
4. Toetsing van het voorlopig advies bij de beoogde coalitiepartijen (20-21 april)

Bij de start en na de eerste en tweede fase zijn raadsleden en de media door mij telefonisch danwel schriftelijk (al dan niet via de griffie) op de hoogte gesteld van de gesprekken die gevoerd zouden worden in de volgende fase of van de afronding van het advies.

Voorbereiding

Ter voorbereiding op de gesprekken met de partijen heb ik de verkiezingsprogramma's van alle partijen gelezen en het duidingsdebat gevolgd op 24 maart. Op 27 maart ben ik de informatie gestart met een gesprek met de burgemeester en gemeentesecretaris. Ik heb hen onder andere gevraagd naar de actuele politieke dossiers en te verwachten uitdagingen voor een nieuw college in de komende raadsperiode, naar de financiële omstandigheden van de gemeente Amersfoort en de staat van de gemeentelijke organisatie.

De eerste gespreksronde

In drie dagen heb ik met alle partijen een gesprek van 30-45 minuten gevoerd. Ter voorbereiding daarop is een gelijklopende gespreksleidraad met vragen toegestuurd (zie bijlage).

De eerste gespreksronde liet inhoudelijk veel overeenstemming zien over de grote thema's en vraagstukken voor de gemeente Amersfoort, en over de belangrijkste politieke scheidslijnen daarbinnen. Opvallend hierbij was dat politieke verschillen rondom ruimtelijke vraagstukken - in het bijzonder de groei van de stad en de consequenties voor ruimtegebruik - de boventoon voerden. Hoewel in het sociaal domein ook grote uitdagingen gezien worden, bestaat een brede beleving in de raad dat de politieke verschillen in dat domein substantieel kleiner zijn. Dit heeft ertoe geleid dat ook in vervolggesprekken ruimtelijke vraagstukken veel aandacht hebben gekregen. Dit is geen reflectie van het belang van deze vraagstukken voor partijen zelf of in de komende formatieperiode, maar wel een reflectie van de politieke verhoudingen.

Ik heb in deze gesprekken ook de constatering gedaan dat een klein aantal specifieke dossiers, die ook in de campagne een grote rol hebben gespeeld, een groot stempel drukt op het politieke gesprek. Hieruit volgt het risico dat politieke overeenstemming wordt gezocht op deze specifieke dossiers zonder dat een gezamenlijke basis wordt gelegd om alle onbekende toekomstige dossiers in goede samenwerking te kunnen oplossen. In deze verkenning heb ik daarom ook aandacht besteed aan aanknopingspunten voor verbindingen op het niveau van doelen en (politieke) waarden.

De gespreksronde liet ook de brede wens zien dat een poging zou moeten worden gedaan om verbinding te maken tussen grote partijen die in de campagne scherp tegenover elkaar hebben gestaan. Hieronder ligt de behoefte om als politici verdeeldheid in de stad tegen te gaan en om recht te doen aan de verkiezingsuitslag en de diversiteit van de (opvattingen van) inwoners. De meeste gesprekspartners hebben mede om deze reden geadviseerd om eerst te onderzoeken of een verbinding van de twee grootste partijen, GroenLinks/PvdA en KeiHart voor Amersfoort, mogelijk zou zijn.

Een terugkerend thema in de eerste gespreksronde was ook de relatie tussen coalitie en oppositie. Vrijwel raadsbreed leeft het gevoel dat in de loop van de vorige periode te weinig ruimte is overgebleven voor de oppositie om bij te dragen aan beter beleid. De aard van het coalitieakkoord is hierbij als een van de achtergronden daarvan benoemd. Er bestaat bij veel partijen een wens om daar op een andere manier mee om te gaan. Soms is in het verlengde hiervan ook de mogelijkheid van een raadsakkoord genoemd of aanbevolen. Daarbij zijn echter ook door veel partijen kanttekeningen geplaatst, vooral in relatie tot de praktische haalbaarheid in de huidige politieke context.

Een maximaal aantal van zes wethouders in de nieuwe raadsperiode wordt door de meeste partijen als passend gezien.

Gesprekken met de twee grootste partijen

In lijn met de adviezen uit de eerste gespreksronde heb ik gesprekken gefaciliteerd tussen GroenLinks/PvdA en KeiHart voor Amersfoort. De onderlinge inhoudelijke verschillen, een harde campagne en persoonlijke onbekendheid met elkaar vormden een uitdagend

startpunt om de brug tussen deze partijen te slaan. Mijn inzet is er daarom op gericht geweest om de maximale randvoorwaarden te scheppen om deze verschillen te overbruggen. Hiervoor was ook volledige inzet en commitment van de twee partijen noodzakelijk. Hun beider advies in de eerste ronde om deze stap te zetten was hiervoor een belangrijke eerste stap. Ik heb beide partijen ook bevraagd of er bij latere aanvulling van deze combinatie richting een meerderheidscoalitie partijen waren die door hen werden uitgesloten, danwel partijen zonder welke ze zo'n coalitie onhaalbaar achtten. GroenLinks/PvdA heeft hierbij aangegeven geen coalitie met de FVD te willen vormen in verband met grote verschillen in waarden. Overige blokkades of gedwongen combinaties zijn niet opgeworpen.

Om binnen het beperkte tijdsplan van de verkenning zo snel mogelijk de noodzakelijke diepgang te bereiken om te kunnen bepalen of een formatieproces met deze twee partijen kansrijk zou zijn, zijn drie intensieve gesprekken gevoerd. Na elk gesprek is de bereidheid van beide partijen getoetst om door te gaan.

In het eerste gesprek stond kennismaking en het vergroten van onderling begrip centraal. Langs drie thema's hebben de gesprekspartners van beide partijen elkaar meegenomen in hun benadering en hebben ze elkaar daar ook op bevraagd. De drie thema's betroffen 1) persoonlijke drijfveren, 2) de inhoudelijke agenda en het eigen krachtenveld, en 3) de zorgen en kansen bij een onderlinge samenwerking.

In het tweede gesprek is op basis van de uitwisseling in het eerste gesprek doorgesproken over de belangrijkste aanknopingspunten en zorgen bij de samenwerking. Daarbij is aandacht besteed aan zowel de aanvliegroutes van beide partijen voor nieuwe vraagstukken in de toekomst als aan specifieke dossiers.

In het derde gesprek heeft een uitwisseling plaatsgevonden over mogelijke samenwerkingsprincipes. Daarnaast is gesproken over de vraag hoe tot een meerderheidscoalitie gekomen zou kunnen worden.

Hoewel inhoudelijke onderwerpen in deze gesprekken aan de orde zijn gekomen, is door mij nadrukkelijk het voorbehoud gemaakt dat daadwerkelijke onderhandelingen in de volgende fase plaatsvinden. De verkenning is er op gericht gebleven de partijen te laten onderzoeken of het aangaan van die onderhandelingen in de volgende fase überhaupt vruchtbaar zou kunnen zijn. Er is dus geen sprake van afspraken waaraan beide partijen elkaar kunnen houden.

Verdiepende gespreksronde

Na de drie gesprekken hebben GroenLinks/PvdA en KeiHart voor Amersfoort het commitment uitgesproken om samen te proberen richting een meerderheidscoalitie te stappen met andere partijen. In de eerste ronde is door veel partijen de opening geboden voor deelname aan zo'n combinatie als de twee grootste partijen een gezamenlijke basis zouden vinden. Een meerderheidscoalitie waar zowel GroenLinks/PvdA en KeiHart voor Amersfoort onderdeel van zouden uitmaken werd op dit moment de focus van de verkenning.

Met het oog op het beperken van het aantal partijen in een coalitie heb ik deze fase van de verkenning gericht op alleen partijen met meer dan 1 zetel. GL/PvdA en KeiHart voor Amersfoort hebben daarnaast bij de start van deze fase uitgesproken bij Amersfoort voor Vrijheid onvoldoende inhoudelijke aanknopingspunten te zien en onvoldoende vertrouwen te hebben in een stabiele samenwerking. Daarmee bleven combinaties van GL/PvdA en KeiHart voor Amersfoort met D66, CDA, VVD, ChristenUnie en/of Amersfoort 2014 nog als kansrijk in beeld. GroenLinks/PvdA en KeiHart hadden hierbij verschillende

voorkeuren, maar legden opnieuw geen blokkades of noodzakelijke verbindingen op. Van belang werd door beiden geacht dat de uiteindelijke coalitie voldoende balans in zich zou dragen tussen de verschillende krachten in de raad (progressief/conservatief, links/rechts) en dat die coalitie ook een verschil zou laten zien ten opzichte van het verleden.

De perspectieven van D66, CDA, VVD, ChristenUnie en/of Amersfoort 2014 op de volgende raadsperiode en op een coalitie met de twee grootste partijen waren reeds gedeeld met de verkenner, maar dienden ook uitgewisseld te worden met GL/PvdA en KeiHart voor Amersfoort. Daarnaast was het belangrijk om de eerdere gesprekken van de twee partijen te delen met andere partijen in de raad. Dit alles om te onderzoeken welke combinaties de grootste kansen boden voor een stabiel gemeentebestuur. Aangezien het aantal mogelijke totale combinaties nog groot was, hebben vijf gesprekken plaatsgevonden met GroenLinks/PvdA, KeiHart voor Amersfoort en telkens één van de vijf genoemde partijen. In deze gesprekken zijn aanknopingspunten en zorgen verkend rond de inhoudelijke agenda, de samenwerking en het onderlinge vertrouwen. Ook hebben GroenLinks/PvdA en KeiHart voor Amersfoort een terugkoppeling gegeven van de eerdere gesprekken. Ten slotte is met alle partijen gesproken over de kansen voor een vervolg met verschillende combinaties van partijen.

De gewenste vervolgstap op deze vijf gesprekken, namelijk om een of meerdere volledige coalities te verkennen, kon niet direct worden gezet als gevolg van een verschil van inzicht tussen GL/PvdA en KeiHart voor Amersfoort over de haalbaarheid en wenselijkheid van een coalitie waarvan ook D66 onderdeel zou uitmaken. Opvattingen over de gewenste totale samenstelling van zo'n coalitie liepen daarnaast uiteen tussen de verschillende partijen die daarvoor in beeld waren. Om deze impasse te kunnen doorbreken heeft een zesde gesprek plaatsgevonden waaraan GL/PvdA, KeiHart voor Amersfoort en D66 hebben deelgenomen. Hierin is nogmaals scherp verkend of de drie grootste partijen gezamenlijk aan een coalitie zouden kunnen deelnemen en onder welke omstandigheden. Als verkenner heb ik na dit gesprek de drie partijen gevraagd mij hierover uitsluitsel te geven na ieders fractievergaderingen.

GL/PvdA, KeiHart voor Amersfoort en D66 hebben bij mij daarop aangegeven met de drie partijen gezamenlijk de volgende stap te willen zetten, en een coalitie te willen verkennen met GL/PvdA, KeiHart voor Amersfoort, D66, VVD en CDA. VVD en CDA hadden in eerdere gesprekken, en in telefonisch en mailcontact met de verkenner ook aangegeven zo'n coalitie te steunen. KeiHart voor Amersfoort heeft bij mij aangegeven de voorkeur te hebben om aan deze combinatie ook de ChristenUnie toe te voegen.

Toetsing van het voorlopig advies

Mijn voorlopig advies (zie onder) heb ik vervolgens gedeeld met de daarin genoemde partijen. Met hen heeft een bijeenkomst plaatsgevonden om dit voorlopig advies te toetsen. Alle beoogde coalitiepartijen hebben zich richting mij bereid verklaard om gezamenlijk de volgende formatiefase in te gaan.

Advies

Mijn advies is om de volgende formatiefase te starten met de vijf grootste partijen: GL/PvdA, KeiHart voor Amersfoort, D66, VVD en CDA. Samen hebben deze partijen een raadsmeerderheid van 26 zetels.

Een combinatie van deze partijen doet naar mijn overtuiging recht aan de verkiezingsuitslag en aan de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur om verschillende belangen en perspectieven met elkaar in verbinding en balans te brengen. De beoogde coalitie heeft verbindingen met een brede groep in de Amersfoortse samenleving, biedt balans tussen de verschillende stromingen in de gemeenteraad, geeft ruimte aan de wens tot merkbare veranderingen en aan de wens om gezamenlijke doelen voor de toekomst van Amersfoort vast te houden.

De afgelopen weken hebben mij laten zien dat de hierbij betrokken mensen de verbindingen met elkaar en met de stad willen en kunnen maken. Ik heb van alle partijen grote inzet en groot commitment gezien om de verschillen te overbruggen. Alle onderhandelaars voelden duidelijk de verantwoordelijkheid die deze uitslag met zich meebracht en hebben zich daarvoor maximaal ingezet, met behoud van de eigen overtuigingen en verantwoordelijkheid naar de eigen fractie en achterban. Ik hecht eraan te benadrukken dat dit in de politiek niet vanzelfsprekend is, en ook niet gemakkelijk; deze inzet verdient in mijn ogen waardering. Ik ben er ook van overtuigd geraakt dat inhoudelijk de noodzakelijke bruggen kunnen worden geslagen, in een sfeer van transparantie en collegialiteit.

De door mij geadviseerde coalitie gaat bewust niet de makkelijke weg. In de volgende fase zullen inhoudelijke verschillen, verschillen in samenwerkingsstijl en de noodzaak om vertrouwen verder op te bouwen aandacht blijven vragen. Mijn advies is dan ook om in de vervolgfase niet alleen afspraken te maken over specifieke inhoudelijke dossiers, maar te bouwen aan een gezamenlijk verhaal en expliciet te werken aan de onderlinge samenwerking. Het proces van de afgelopen weken sterkt mij echter in de overtuiging dat dit mogelijk is, en dat dit in het belang is van de inwoners van Amersfoort.

De keuze voor een brede coalitie biedt voordelen, maar betekent ook dat aandacht noodzakelijk is voor de verhouding tussen coalitie en oppositie. Zeker aangezien nu al een wens in de raad bestaat om veranderingen in die samenwerking aan te brengen. Dit alles vraagt om keuzes over de aard van het coalitieakkoord en de wijze waarop ook niet-coalitiepartijen in positie worden gebracht om invloed uit te oefenen.

Mijn advies betekent niet dat andere combinaties ondenkbaar zouden zijn geweest. Ik heb ook aanknopingspunten gezien voor samenwerkingen met andere partijen. Ik ben echter van oordeel dat op basis van draagvlak, balans en stabiliteit de door mij voorgestelde combinatie het meest kansrijk is. Uitbreiding van deze combinatie met een zesde partij is niet mijn advies vanwege de complexiteit van de samenwerking en de wenselijke balans tussen coalitie en oppositie.

Ten slotte

Ik wil allen die met mij in gesprek hebben willen gaan hartelijk bedanken voor hun vertrouwen, openheid en betrokkenheid bij dit proces. Ik heb de gesprekken zonder uitzondering als prettig en waardevol ervaren. In het bijzonder wil ik griffier Nadine de Roode bedanken die mij gedurende dit proces heeft ondersteund. En voor het vervolg: kop d'r veur!

Aan De heer Gijsbertsen
PER E-MAIL

Stadhuisplein 1
3811 LM Amersfoort
Postbus 4000
3800 EA Amersfoort
T 14 033
www.amersfoort.nl

Onderwerp Opdracht aan verkenner Datum 25 maart 2026
Ons kenmerk Uw kenmerk

Geachte heer Gijsbertsen,

Gisteravond, 24 maart, voerden wij in de Amersfoortse raadzaal een duidingsdebat met lijsttrekkers van de partijen die bij de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart een of meer zetels in onze raad hebben behaald. Tijdens dit debat is GroenLinks-PvdA, de grootste partij, gevraagd een verkenning te initiëren: de eerste stap op weg naar de vorming van een nieuw stadsbestuur.

Ik vraag u om deze verkenning op u te nemen. Wij hebben inmiddels begrepen dat u beschikbaar en bereid bent als verkenner op te treden. Dat vinden we erg fijn en we zijn u er heel erkentelijk voor. Met deze brief bekrachtigen we de opdracht formeel.

Concreet vragen we u:

1. te inventariseren hoe de verschillende lijsttrekkers de verkiezingsuitslag duiden;
2. in kaart te brengen wat de afzonderlijke partijen belangrijk vinden voor de stad;
3. een coalitie te vinden van partijen die samen genoeg zetels hebben voor een meerderheid in de raad, inhoudelijk goed bij elkaar passen en echt willen samenwerken, zodat zij tijdens de komende raadsperiode concrete resultaten kunnen boeken terwijl de onderlinge verhoudingen goed blijven;
4. uw voorlopige advies bij de beoogde coalitiepartijen te toetsen op draagvlak en onderling vertrouwen, voordat u het definitief vaststelt;
5. de verkennende gesprekken zo spoedig mogelijk te starten;
6. de uitkomsten van uw verkenning te rapporteren aan de gemeenteraad.

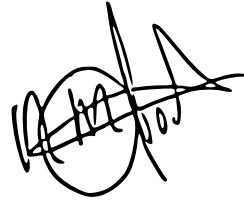
Om deze opdracht goed te kunnen uitvoeren, kunt u gebruikmaken van werkruimte in het Oude Stadhuis. Ook krijgt u ambtelijke ondersteuning vanuit de griffie. De griffie helpt u bij kwesties op het vlak van inhoud en proces én zorgt dat u toegang hebt tot de organisatie, zodat u over alle benodigde informatie kunt beschikken.

Nogmaals hartelijk dank voor uw bereidheid om deze mooie taak op u te nemen. We wensen u, namens de lijsttrekkers van de gekozen partijen, veel succes bij de uitvoering van uw opdracht.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'L' followed by a long horizontal stroke that tapers to a point on the right.

Lucas Bolsius
Burgemeester

A handwritten signature in black ink, featuring a circular loop on the left side and several sharp, overlapping strokes extending to the right.

Nadine de Roode
Waarnemend griffier

Vorbereiding eerste gespreksronde verkenner Amersfoort

Tijdens het gesprek staat de verkenner graag met u stil bij drie onderwerpen. De onderwerpen worden hieronder toegelicht.

Verslaglegging

Van het gesprek met de verkenner wordt een verslag gemaakt. Dit wordt voor akkoord aan u voorgelegd en als bijlage toegevoegd aan het eindverslag van de verkenner. Dit betreft nadrukkelijk een verslag op hoofdlijnen. Dit betekent dat het enerzijds van belang is dat de kern van het advies van partijen openbaar is, met het oog op een transparante onderbouwing van het eindadvies van de verkenner. Maar ook dat er ruimte is in het verkenningsproces om in vertrouwen kansen en zorgen te bespreken zonder dat daarmee vooruit wordt gelopen op latere onderhandelingen.

Gespreksonderwerpen

1. Inhoudelijke agenda

De verkenner hoort graag wat volgens u de prioriteiten zouden moeten zijn voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode. Hierbij kunnen bijvoorbeeld vragen aan bod komen als:

- Wat zijn/worden naar uw verwachting de grootste opgaven voor het nieuwe gemeentebestuur, mede in het licht van de politiek-maatschappelijke ontwikkelingen op lokaal, regionaal, landelijk en internationaal niveau?
- Wat zijn uw inhoudelijke speerpunten voor de komende raadsperiode?
- Hoe kijkt u inhoudelijk terug op de afgelopen raadsperiode? Wat wilt u vasthouden, doorontwikkelen of anders doen?
- Wat zou de verkiezingsuitslag in uw ogen moeten betekenen voor de agenda van een nieuw gemeentebestuur?
- Hoe ziet u de inhoudelijke agenda voor de komende jaren in relatie tot de actuele financiële en organisatorische situatie van de gemeente?

2. Samenwerking

De verkenner spreekt graag met u over uw opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad. Hierbij kunnen bijvoorbeeld vragen aan bod komen als:

- Aan welke samenwerkingsprincipes en -afspraken hecht u waarde binnen de raad als geheel, binnen de coalitie en binnen het college?
- Hoe hebt u de samenwerking in de afgelopen raadsperiode ervaren (binnen de raad, tussen coalitie en oppositie, tussen college en raad)?
- Met welke partijen hebt u de afgelopen raadsperiode goed samengewerkt?
- Wat zijn uw wensen wat betreft de vorm van het onderhandelingsakkoord en het formatieproces?
- Wat is uw visie op het samenspel tussen raad en college enerzijds en inwoners en maatschappelijke partners anderzijds?

3. Coalitievorming

De verkenner hoort graag van u welke mogelijkheden u ziet voor een meerderheidscoalitie. Hierbij kunnen bijvoorbeeld vragen aan bod komen als:

- Bent u bereid en in staat tot coalitiedeelname? Wat vraagt dit eventueel nog van uw fractie?
- Welke randvoorwaarden (inhoudelijk, aantal zetels/partijen/wethouders, bestuurlijk, etc) ziet u voor een stabiele coalitie, en voor uw deelname daaraan?
- Welke coalitie zou uw voorkeur hebben?
- Welke andere mogelijke stabiele en volgens u wenselijke coalities ziet u?
- Welke coalitie acht u gezien de verkiezingsuitslag wenselijk om eerst te onderzoeken?
- Sluit u partijen uit om een coalitie mee te vormen, en zo ja, welke en waarom?
- Welke obstakels (inhoudelijk, verhoudingen/samenwerking, risico's, breekpunten) ziet u die bepaalde coalities in de weg zouden kunnen staan, ongeacht uw eigen deelname daaraan?

Gesprek Amersfoort2014, 30 maart 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Beter proces. Zowel met inwoners als met raad. Binnen gestelde kaders in gesprek met inwoners over knelpunten en daaraan tegemoet komen (proces Bergstraat is goed voorbeeld). Met raad: bij parkeren niet goed gegaan richting oppositie en inwoners, bij azc niet goed richting raad en stad als geheel. Proces moet beter bijv. ook rondom het cultuurpodium. Zorg voor scenario's op basis waarvan afwegingen en keuzes kunnen worden gemaakt.
- Wonen. Beter inzicht in aanpak realiseren woonopgave. Handhaven 35% sociale huur, stads breed moeten we weer boven de 30% komen. Leefbaarheid en groen zijn belangrijke voorwaarden bij de groei. Geen voorstander van alleen maar hoogbouw. Grenzen aan de groei in zicht.
- Sociaal domein. Ontschotten. Integraliteit in wijkteams. Beleid ontwikkelen op uitdagingen op gezins- en wijkniveau. Inzetten op voorkomen van hoge kosten. Nu investeren om later minder uit te hoeven geven.
- Mobiliteit. Pas op de plaats t.a.v. proces en opnieuw kijken naar proces en oplossingen. Waar parkeerbeleid al is ingevoerd zo houden. Niet invoeren op plekken waar geen waterbed effect is / geen problemen zijn. Alternatieven voor parkeren moeten op orde zijn. Daarnaast moet inwoners er ook daadwerkelijk wat voor terugkrijgen, zoals groenere straten en meer speelruimte. Tot slot moeten we meer investeren in ov, daar als stad meer eigen verantwoordelijkheid nemen.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Afgelopen periode te vaak coalitie die oppositie buitensluit.
- Dun akkoord, overeenstemming over paar onderwerpen, wat en hoe. Bij gedetailleerde uitwerking samenwerking met raad en bewoners zoeken.
- Als college de raad in positie brengen om kaders te stellen en keuzes te maken (scenario's).
- Openheid, elkaar wat gunnen, zaken beoordelen op de inhoud.
- Bij verantwoordelijkheid nemen hoort ook impopulaire keuzes maken.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie:

- Coalitie met minimaal 5 partijen en 20 zetels. Niet meer dan 6 fte wethouders.
- Amersfoort2014 is bereid om in een coalitie te stappen. Daarin zijn twee dingen belangrijk: eens op inhoud en teamvorming. Bereidheid om er samen uit te komen.
- Amersfoort2014 doet alleen mee in een coalitie als er inhoudelijk een bijdrage te leveren valt. Dat kan ook als er een 'teveel' aan zetels is.
- Het is goed als GroenLinks / PvdA en KeiHart eerst met elkaar om tafel gaan. Als die er samen uitkomen dan is er veel mogelijk.
- Amersfoort2014 kan met alle partijen door een deur, waarbij er tot AvV, FVD en BPA meer afstand bestaat.
- Wat Amersfoort2014 betreft gaat het erom dat er straks een stadsbestuur komt die in balans is en ook een weerspiegeling is van de uitslag. Daarin zien wij meer kans als in ieder geval GL/PvdA in coalitie zit. Uiteraard neemt Amersfoort2014 graag deel aan zo een coalitie omdat wij bewezen hebben een stabiele en inhoudsdeskundige partij te zijn.

Gesprek GroenLinks/PvdA, 30 maart 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Groei van de stad. Eerlijk verdelen beperkte ruimte (groen, fiets, wandelen woningbouw). Tot en met 2040 groei binnen de stad mogelijk. Niet in het groen. Dat betekent hoogbouw. Dappere keuzes nodig. Parkeren is onderdeel daarvan. Niet alles kan tegelijkertijd.
- Wonen. Betaalbaar wonen (van 66 naar 75% betaalbaar). Opvang van bijzondere groepen is nodig en ook moeilijk qua huisvesting. Zowel het voorrang verlenen, als ook plek vinden. Flexwoningen, delen van woningen. Concrete keuzes worden spannend maar zijn nodig.
- Vergroenen. Letterlijk en ook verduurzamen (woningen, mobiliteit), publiek warmtebedrijf (biomassa en financiering zijn lastig). Deze issues vragen om een sterkere publieke rol, risicobereidheid en onorthodoxe keuzes. Snel duidelijkheid nodig over windenergie.
- Sociaal. Zorgen om ravijnjaar, effecten van landelijke bezuinigingen op ongelijkheid en armoede, sociale cohesie, toegang tot zorg, preventie en vergrijzing. Dit zijn belangrijke punten voor GroenLinks/PvdA
- Spreidingswet: opvang vluchtelingen menswaardig doen (geen plek op industrieterrein of in bos).
- Hoe ga je in een diverse stad op een goede manier met elkaar om en hou je verbinding, voorkomen van polarisatie.
- Parkeren. Staan achter huidige parkeerbeleid. Lage parkeernorm moet blijven in de gebieden die nu direct worden geraakt.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Opener houding vanuit coalitie leidt tot meer slagvaardigheid. Lukt niet altijd als je druk met elkaar bezigt bent.
- Belangrijk om raad met vrijheid en ruimte tegemoet te treden. Juist als de raad goed meegenomen wordt in een proces, dan durft de raad te staan voor moeilijke keuzes.
- Stadsbestuur moet verbinding bestuur - stad en stad onderling verzorgen.
- Voor een college is het belangrijk dat het een groep mensen is die inhoudelijke waarden deelt.
- Als zaken spannend worden dan moeten zaken juist niet achter de schermen geregeld worden, maar moet het opengegooid worden zowel richting raad als richting stad. Die manier van werken moet gedragen worden.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- GroenLinks-PvdA wil deelnemen in een coalitie.
- Coalitie met meer dan minimale 20 zetels. Vier partijen is meest logisch, 5 partijen kan, 6 is onwenselijk.
- Voorkeur voor tussenstap: eerst in gesprek met KeiHart. Kijken of er op inhoud voldoende basis is, maar ook of er bestuurd kan worden op basis van gedeelde principes.
- Daarna kijken wie er kan aansluiten, waarbij je niet hoeft te stoppen als je bij 20 zetels bent.
- Staan inhoudelijk dicht bij D66, staan programmatisch ver af van AvV, sluiten FVD uit ivm grote verschillen in waarden.

Gesprek KeiHart voor Amersfoort, 30 maart 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Er is nog wel wat groei van de stad mogelijk, maar niet heel veel meer. Er moeten ook verschillende soorten wijken blijven. Plannen die er voor de komende periode zijn die kunnen door. Ruimte voor natuur en ontspanning, ook in de stad (park Schothorst bijvoorbeeld) moet blijven. Tegelijk is de oplossing niet dat de auto helemaal wordt geweerd. Druk op de ruimte verminderen door bijvoorbeeld parkeren onder de grond en slimme infrastructuur (ondertunneling) te realiseren. Daarbij moet betaalbaarheid in het oog gehouden worden.
- Parkeren. Nieuwe balans vinden. Projecten die in wording zijn, zijn al bijgesteld naar 0,8, dat is een goeie ontwikkeling. Bij toekomstige plannen niet uitgaan van 0,2. Ook kijken naar flankerende maatregelen. Terug naar de situatie van voor het referendum, kijken waar echt de problemen zitten. En dan reguleren. Maar wel anders dan nu. Blauwe schijf in winkelgebieden.
- Overige zaken die voor KeiHart belangrijk zijn: meer BOA's, meer passende woningbouw (betaalbaar), sociale cohesie in wijken (buurtcentra etc), anders omgaan met participatie: eerder en fundamentele betrekken van de stad. AZC: doen wat spreidingswet zegt. En ook hierbij: inwoners betrekken.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Op een aantal onderwerpen moeten afspraken gemaakt worden, maar in een akkoord moet ook ruimte zijn om bij te sturen en met de raad als geheel in gesprek te zijn: niet dichtgetimmerd maar evenmin alleen op hoofdlijnen.
- Afspraken op gebied van mobiliteit, participatie rondom azc's en parkeren moeten hard zijn, op andere gebieden kan er ruimte zijn.
- Over samenwerken moeten ook afspraken gemaakt worden: onderling communiceren, vroegtijdig met elkaar praten, elkaar niet verrassen, ook relaties op persoonlijk niveau onderhouden. Openheid en transparantie is belangrijk. Andere posities mogen er ook zijn.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- KeiHart wil deelnemen in een coalitie. Daarbij is 21 zetels een minimum. Bij voorkeur 4 of 5 partijen met 6 wethouders.
- Logische volgende stap is gaan praten met GroenLinks-PvdA om te zien of je nader tot elkaar kunt komen. Daarna kijken wie er kunnen aanhaken. Daarbij moet bij partijen waarmee samenwerking wordt gezocht bewegingsruimte zitten op de kernpunten van KeiHart (parkeren, windturbines, azc).
- Sluiten niemand uit. Maar VVD en CDA passen inhoudelijk het best en D66 past ook getalsmatig.
- In plaats van het CDA of de VVD zouden de ChristenUnie en Amersfoort2014 samen ook getalsmatig kunnen aanhaken in plaats van één van die twee.
- Belangrijk fundament van een akkoord kan zijn: Bouwen aan vertrouwen. Sociaal en solidair verbinden met realistisch en pragmatisch. Zorgen dat de richting door de verschillende partijen wordt gedeeld en daarna kan er worden gesproken over hoe (daarbij de stad betrekken) en snelheid/tempo.

Gesprek CDA, 30 maart 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Amersfoort is de poort tussen Randstad en Veluwe/Gelderland. Amersfoort kan niet zonder regio en korte lijnen naar Den Haag. Stad groeit en verandert. Groei mag niet ten koste gaan van groene longen in stad en dorpen. Dus groei is inbreiding. 14.000 woningen zijn bestaande plannen. Dat moet doorgaan. Vanwege schaarse ruimte ook de hoogte in met bouwen. Openbare ruimte niet alleen voor auto, vergroenen, 30 km per uur is belangrijk. Leefbaarheid tav luchtkwaliteit is belangrijk, minder auto's en langzamer. Tegelijkertijd: de auto is onderdeel van de samenleving en kan niet weggepoetst. Winst KeiHart is teken dat inwoners hun verhaal moeten kunnen vertellen. Inbreng inwoners aanhoren en inwoners meenemen in waarom, wat en hoe.
- Waar nu vergunning parkeren is uitgerold was echt nodig. Maar niet over hele stad uitrollen, noordelijke wijken loslaten: waar nu geen probleem met parkeren wordt ervaren, niet doen. Vooral waar je gaat inbreiden is het nodig. Daarbij kan wel gekeken worden naar tarieven.
- Belangrijkste punten voor CDA zijn: Eerst verbinding zoeken met inwoner. Kansengelijkheid en ontmoeting. Sterke sociale basis. Meer zorgen dat inwoners en hun initiatieven worden gefaciliteerd. Rentmeesterschap en generaties vooruit denken.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Aard van het akkoord: minder dichtgetimmerd dan afgelopen keer. Meer hoofdlijnen. Is beter voor samenwerking met raad en stad. Andere optie is niet overall hoofdlijnen, maar op een paar onderwerpen stevige afspraken en op andere meer ruimte.
- College moet een team zijn dat met en voor elkaar werkt.
- Afgelopen periode was het te vaak coalitie vs oppositie.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- CDA wil deelnemen in een coalitie.
- Geen partijen toevoegen die niet nodig zijn voor een meerderheid.
- Zes wethouders is een goed aantal.
- Voorkeur voor eerst gesprek tussen GroenLinks-PvdA en KeiHart.
- CDA kan met iedereen samenwerken, ziet een rol in het midden.
- Belangrijk om gelijkwaardige gesprekspartner te zijn.

Gesprek VVD, 1 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- De grootste uitdaging is relatie met de burgers.
- Daarnaast: afmaken wat je bent begonnen (voorbeeld leefbaarheid De Kamp). Doe dat goed en zorg met stabiel en slagvaardig bestuur voor meer rust. Herstel van vertrouwen.

- Energietransitie en energiearmoede.
- Woningbouw en doorstroming. Geen hard standpunt over grens aan de groei van Amersfoort. Discussie zit vooral in type woningen. Goede mix. Leefbaarheid en bereikbaarheid is daarbij belangrijk. Maar ook groen en recreatie.
- Uitbreiding defensie. Wordt regionaal groot thema. Betekent wat voor woningbouw en onderwijs. Daar is een rol voor Amersfoort weggelegd die moeten we pakken.
- Stadhuislocatie. Verhaal naar de burger moet uitgelegd kunnen worden. Niet te snel, niet de bocht afsnijden. VVD wil alternatieven voorgelegd krijgen, andere invulling naast cultuur.
- Geen vergunningparkeren invoeren waar er geen probleem is. Als er problemen zijn dan eerst kijken naar oorzaken en dat gericht oplossen. Een vergunning is niet altijd de oplossing.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Akkoord op hoofdlijnen. Wereld is te veranderlijk. Moet voor iedereen iets inzitten.
- Het coalitieakkoord was te gedetailleerd waardoor invloed lastig is, teveel gaat dan langs de lijn coalitie/oppositie. Agree to disagree kan ook als coalitie. De afgelopen vier jaar was de onderlinge relatie in de raad goed, vaak open debat en gezelligheid naderhand.
- Flexibiliteit, openheid, transparantie, geen raadsakkoord. Piketpaaltjes zijn wel nodig om ergens naar te streven.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- VVD wil deelnemen in een coalitie, sluiten niemand uit, maar hebben ook geen bondjes.
- KeiHart en GroenLinks-PvdA eerst samen in gesprek. Daarna uitbreiden met VVD en CDA.
- Minimaal 21 zetels. Voorkeur 5 a 6 wethouders.
- Gezamenlijk verhaal van bovenstaande combi is: grote sociale component. Gemeenschappelijke factor is: realistische ambities. Terug naar de basis. Twee generaties vooruit is mooi maar het gaat er om dat je vandaag ook nog iets kunt.
- Andere varianten met VVD zijn: GroenLinks-PvdA, D66, VVD, CDA of: GroenLinks-PvdA, KeiHart, VVD en D66. Eventueel kunnen Amersfoort2014 en ChristenUnie dienen als uitbreiding.
- Wie binnen een nieuwe coalitie het mobiliteitsdossier gaat uitvoeren heeft een uitstraling naar de stad.

Gesprek D66, 1 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Groei zet zich door, woningbouw is heel hard nodig. Niet groeien is geen optie, inzetten op hoe er goed mee om te gaan. Vanaf nu vooral inbreiding. Vraagt om keuzes tav leefbaarheid. Voor komende jaren kiezen voor: blijven bouwen. Mogelijk maken via betaald en vergunningparkeren. Woningbouw is prio 1, parkeren is daar volgend aan.
- De stad moet zo ingericht dat je overal kunt komen, maar eerste keus is niet de auto..
- Alternatieve oplossingen waarmee woningbouw kan worden gerealiseerd is goed, niet ten koste van groen, fietsen en wandelen.

- Andere opgaven: opvang vluchtelingen. Zsm voldoen aan spreidingswet. Humaan doen, opvangen in wijken, niet buiten de stad.
- Netcongestie en energietransitie. Doorgaan met transitie. Windmolens moeten gerealiseerd worden ook op de voorgenomen locatie.
- Blijvend investeren op cultuur. Wens is een nieuw podium op plek van het stadhuis.
- Sociaal domein. Moet goed over gesproken worden. Jeugdzorg is lastig. Houden ook veel geld over, hoe zit dat. Vraagt meer tijd voor gesprek in de onderhandelingen dan de afgelopen keer. Het moet meer doorleefd worden. Kan ook helpen met het gedragen verhaal.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Samenwerking coalitie – oppositie kwam afgelopen periode regelmatig voor
- Relatie met de stad. Gesprekken op wijkniveau zijn belangrijk. Dat intensiveren. Ook meer aan de voorkant. Maar ook helder zijn over wat al vaststaat.
- College moet ook zelf zichtbaar zijn voor mensen. Vraagt ook wat van de raad.
- Er liggen nog moeilijke keuzes te maken dus moet je op elkaar kunnen vertrouwen.
- Gaan voor een akkoord met doelen waar je naartoe gaat en hoe je dat wil bereiken. Op verschillende thema's wel afspraken maken. Mag iets minder gedetailleerd dan huidige akkoord. Iedereen die aan tafel zit moet met een goed gevoel naar huis gaan.
- Belangrijk om een gezamenlijk verhaal te hebben, een grond van waaruit je redeneert.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- D66 wil deelnemen in een coalitie, zien aanknopingspunten met GroenLinks-PvdA en CDA. Ziet onoverbrugbare verschillen met FvD.
- Teveel aan zetels heeft niet de voorkeur.
- Mogelijke coalitie is GroenLinks-PvdA, CDA, VVD, D66
- Aantal wethouders: 6 is passend maar is geen keiharde eis
- D66 staat open voor gesprek met Amersfoort voor Vrijheid en KeiHart voor Amersfoort maar staan inhoudelijk wel ver weg. Amersfoort2014 en ChristenUnie kunnen, los van de uitslag, op inhoud prima gesprekspartners zijn, evenals PvdD.

Gesprek Amersfoort voor Vrijheid, 1 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Gemeente is faciliterend. Niet top down, inwoners bepalen zelf en hebben meer te zeggen. Participatieprocessen verlopen niet goed. Bestuur is verder van de stad komen te staan.
- Focus op kerntaken. De rest overlaten aan markt en inwoners. Voor woningbouw betekent dit dat de gemeente zich moet beperken tot de wettelijke taken en geen regels er bovenop moet leggen.
- Woningbouw voorrang op andere dossiers. Vertrouwen in de samenleving. Niet voorsorteren op oplossingen. Belangrijk is te reageren op wat behoefte en noodzaak is ipv dat je als gemeente zelf met een agenda komt

- Parkeren niet verder uitrollen en op veel plaatsen, zoals Euterpeplein, terugdraaien. Huidige problematiek en druk aanpakken. Zien in bestaande wijken geen link tussen woningbouw en vergunningen.
- Windturbines niet op voorgenomen plek, willen het überhaupt niet op land
- AZC niet in woonwijken en niet ten koste van lokale veiligheid. Keuze aan inwoners voorleggen. Moet echt draagvlak voor zijn.
- Rust creëren in de samenleving. Cultuurgebouw is dan geen goed idee. Zorgen voor draagvlak en begrip en geen focus op grote trajecten. Geen kerntaak van de overheid.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- De relatie met de stad is slechter geworden.
- Coalitie en oppositie moeten elkaar meer gunnen, betere sfeer creëren. Niet dichttimmeren waarbij alles in vier jaar is vastgelegd: Akkoord op hoofdlijnen. Raadsakkoord als experiment zou mooi zijn.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- AvV is klaar om deel te nemen in een coalitie.
- GL/PvdA nemen nu het voortouw. Staan ver van ons af. Maar als je meer op kerntaken focust dan is er meer mogelijk.
- Voorkeurscoalitie: VVD CDA KeiHart D66 AvV
- Realistisch: GL-PvdA met iets meer middenpartijen, KeiHart en ook AvV
- Sluiten niemand uit. BPA en FVD is voor GroenLinks-PvdA wel wat ingewikkelder.
- Max 5 misschien 6 wethouders
- Niet teveel kleine partijen

Gesprek Denk, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Meer laten zien dat gemeente luistert, zorgen voor beter proces en draagvlak (islamitische begraafplaats is goed voorbeeld)
 - o kritisch op het huidige en met name het nieuwe, strengere parkeerbeleid. Wat DENK betreft is dit op veel plekken te ver doorgeschoten en onnodig belastend voor bewoners en ondernemers. Is geen voorstander van verdere uitbreiding van betaald parkeren in wijken zonder aantoonbare parkeerdruk. Tegelijkertijd kan parkeerbeleid op specifieke locaties, zoals het centrum of in wijken waar daadwerkelijk overlast is en bewoners hier zelf om vragen, een rol hebben.
 - o het huidige beleid moet op veel onderdelen worden teruggedraaid of verzacht, zoals betaald parkeren tot 00:00 uur, de €60 dagkaart, verschillen in tarieven voor tweede en derde vergunningen en betaald parkeren op winkelpleinen. Het beleid moet logischer, eerlijker en meer in balans.
 - o Windmolens: we moeten zeker kijken hoe we ons steentje bijdragen aan duurzaamheid, maar participatie van inwoners en veiligheid moeten daarbij voorop staan.
- Belangrijke inhoudelijke thema's: sociale stad, omkijken naar mensen die het moeilijk hebben. Blij met hoe het de afgelopen periode is gegaan tav de menselijke maat: doorzetten niet op bezuinigen.

- Woningbouw: er moeten echt meer woningen komen ook voor doelgroepen in de knel
- Inclusie en diversiteit is belangrijk thema. Voortzetten
- Klimaat, duurzaamheid: belangrijk thema en ook hier moeten we als gemeente ons steentje bijdragen. Is belangrijk dat dit gebeurt in een tempo waarin iedereen mee kan komen. Minder rigoureuus en meer gericht op verleiden in plaats van straffen, zoals bij het autobeleid. Een transitie kost tijd.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Flinke tegenstelling oppositie – coalitie.
- Wethouders mogen zich wat bestuurlijker en minder politiek opstellen.
- Meer ruimte voor kleine partijen gewenst.
- Coalitieakkoord kan gedetailleerd zijn, maar dat betekent niet dat je geen ruimte krijgt. Heeft ook te maken met onderling vertrouwen en elkaar wat gunnen. Uiteindelijk werk je samen.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- DENK is bereid steun te verlenen als er een coalitie ontstaat met een krappe meerderheid. Kan met en zonder wethouder. Daarmee laat je ook iets zien aan de stad.
- GL-PvdA/D66 zijn wel overeenkomsten mee.
- Mogelijke combinatie: GL/PvdA, KeiHart, VVD, CU, DENK
- Eerste stap: GL-PvdA met KeiHart en VVD en dan kijken wie erbij kunnen.
- Kijken of je iets verrassends kunt doen: meerdere kleine partijen, waarbij niet iedereen een wethouder levert.
- Bij sommige onderwerpen meer per onderwerp steun zoeken.

Gesprek BPA, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- AZC draagkracht bij bevolking. De rek is er op veel plaatsen uit. Als wijken zelf aangeven dat ze het willen kan het wel.
- Parkeerbeleid, terug naar betaalbaar en logisch. Alleen reguleren waar het nu het echt nodig is
- Windturbines. Slechte locatie. Andere opties zoals aardwarmte en kernenergie verkennen.
- BOA's en ook politie meer zichtbaar op straat. Fatbike handhaving in het centrum
- Openbare ruimte beheersbaar houden.
- Bevorderen zelfredzaamheid van burgers. Overheid kan niet alles leveren wat mensen nodig hebben, verwachten. Wijkgebouwen zijn belangrijk, actieve gemeenschap.
- Lokale ombudsman gewenst.
- Echte burgerparticipatie nodig .

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Relatie oppositie – coalitie is gesloten blok. Flexibiliteit is nodig.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- BPA is bereid een constructieve bijdrage te leveren aan een stabiel bestuur. Daarbij geldt dat de BPA geen wethouder zal leveren.
- Op inhoud gedogen hoort tot mogelijkheden als er een goed akkoord ligt.
- Wens: minder linkse coalitie. CDA VVD KeiHart AvV Amersfoort2014 BPA

Gesprek Beter Amersfoort, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Wonen. Bouw gaat stagneren (netcongestie), moet aandacht voor komen en meer betaalbare woningen.
- Meer naar de inwoners luisteren, participatieprocessen moeten echt beter. Ook bij bijv cultuurpodium.
- Windmolens moeten op grotere afstand, zoals nu voorgesteld is te gevaarlijk
- Kleinschalig AZC moet, is beter voor integreren: absoluut niet aan de rand van de stad.
- Betaald parkeren: meer tijd nemen voor invoering, in gesprek met inwoners, aansluiten bij waar de problemen zijn.
- Financiën goed op orde hebben, extra risico's nemen met grote projecten ligt niet voor de hand.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- De eerste twee jaar ging het goed. Na referendum is het vertrouwen geknakt en is de strijd feller geworden.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- Mogelijke coalitie is: GL-PvdA D66 CDA ChristenUnie en Amersfoort2014 (of VVD)
- GL-PvdA samen met KeiHart zou goed zijn voor verhoudingen.
- Raadsbreed akkoord waarbij je steun zoekt bij partijen per onderwerp doet recht aan de uitslag.
- Sociale agenda kan een bindend element zijn.
- Beter Amersfoort wil niet deelnemen in de coalitie in een gedoogconstructie.
- Liefst meer dan 21 zetels. 6 wethouders is goed aantal.

Gesprek Partij voor de Dieren, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Mobiliteitstransitie (vanwege noodzaak om meer woningen te bouwen). Op uitvoering bijschaven. Nieuwe coalitie kan daar naar kijken maar richting behouden.
- Jeugdzorg, woningbouw, biodiversiteit, klimaatadaptatie: keuzes moeten gemaakt worden. Juist voor de lange termijn zijn keuzes nodig om het leefbaar te houden.
- Partij voor de Dieren komt op voor wat kwetsbaar is en van waarde: mensen in kwetsbare posities, dieren, natuur en milieu.

- Windturbines: energietransitie is hard nodig. Staan achter het convenant dat er ligt voor Wind Op IJssel. Doorzetten van wat er in de planning zit.
- Brug is te slaan: Partij van de Dieren is groene motor. Biodiversiteit en groen kan verbindend thema zijn.
- AZC is een groot thema. Belangrijk om contact met elkaar niet te verliezen. Daarbij is kleinschaligheid belangrijk.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Meer verbinding met elkaar zien te vinden. Dat is afgelopen periode onvoldoende gebeurd. Wantrouwen tegen instituten en overheid groeit.
- Nieuwe coalitie heeft als belangrijke opdracht: hoe verbinden we ons meer met elkaar.
- Verhoudingen in de raad stonden op scherp. Je zou kunnen kijken naar een raadsakkoord om samen te werken, kan verhoudingen verzachten. In een raadsakkoord zit voor iedereen iets in. De brug is te vinden in:
 - o Groen
 - o Mobiliteit, op uitvoering aanpassen
 - o De meerderheid van de inwoners en de raad is wel voor opvang van vluchtelingen. Kijken hoe je dat doet.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- Partij voor de Dieren is gezien de uitslag zeker niet aan zet. voor de Dieren is pragmatisch genoeg om verantwoordelijkheid te nemen als dat nodig is om de stad te besturen.
- Kijkend naar gedeelde standpunten komt je op een kleine meerderheid: GL-PvdA D66 CDA ChristenUnie Partij voor de Dieren SP
- Maar eerst praten met partijen die gewonnen hebben: KeiHart en AvV. Dat wordt inhoudelijk wel lastig.

Gesprek Forum voor Democratie, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Duidelijk signaal vanwege verkiezing. Meer autonomie en zeggenschap voor de burger oa op gebied van asiel en parkeren. Burger moet meer gehoord worden, dat kan met een bindend referendum. Stoppen met eerst iets besluiten en daarna overleggen.
- Ook meer autonomie voor de gemeente. Meer zelf beslissingen nemen.
- FvD is voor kleinere overheid.
- Spreidingswet niet uitvoeren. Ook de vraag stellen aan inwoners: wil je überhaupt een azc.
- Energietransitie: windturbines zijn niet veilig. Niet pushen > Aanpassen naar:
- FvD is tegen de energietransitie maar kiest voor betrouwbare en betaalbare vormen van energie. Fvd is dan ook tegen de komst van windturbines en zonneweides die naar onze mening inefficiënt en landschapsvervuilend zijn. Daarnaast brengen windturbines veiligheid en gezondheidsrisico's met zich mee.
- Parkeerbeleid: tegen betaald parkeren in woonwijken. Burgers moeten zelf kunnen kiezen hoe ze zich verplaatsen. Alleen in het centrum betaald parkeren, verder niet.

- Geen extra woningen in en bij het centrum. Alleen kleinschalig en passend in het stadsbeeld.
- Alleen nog minimale groei van Amersfoort. Als druk van migranten afneemt, dan is er minder druk op woningmarkt en woningbouw.
- Scherpe financiële keuzes zijn nodig.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Zorg voor goede persoonlijke verstandhouding. Hard op de inhoud zacht op de persoon. Buitensluiten vergroot de polarisatie.
- Welzijnsthema's zijn grotendeels partijoverstijgend.
- Mooi als in een nieuwe coalitie beide kanten van het spectrum zijn vertegenwoordigd.
 - Echter :het hart van de coalitie zou wat FvD betreft moeten bestaan uit winnaars. Een coalitie met zowel D66 als GL/Pvda is wat FvD betreft onwenselijk gezien de verkiezingsuitslag.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- De coalitie moet grotendeels uit winnaars bestaan, er ligt een sleutelrol voor KeiHart
- FvD is beschikbaar voor een coalitie. Zou kunnen met: KeiHart, VVD, CDA, Amersfoort voor Vrijheid, FvD. BPA en BeterAmersfoort zouden gedoogpartijen kunnen zijn.
- Partijen die verloren hebben moeten in principe niet meer in de coalitie deelnemen.
- Als de grootste partij meedoet, dan ligt voor de hand: GL-PvdA KeiHart VVD Amersfoort voor Vrijheid (kan evt ook CDA)
- Open akkoord op hoofdlijnen, niet meer dan 5 of 6 wethouders

Gesprek ChristenUnie, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Er liggen grote opgaven voor: woningbouw, jeugdzorg en asielzoekers.
- Sociale agenda is belangrijk. Mag zwaar wegen komende vier jaren.
- Duurzame agenda anders inrichten, goed kijken naar de windturbines, de bezwaren zijn meer dan nimby.
- Weg voorwaarts op drie dossiers:
 - o betaald parkeren stappen terug tov oorspronkelijke plan. Alleen daar waar de noodzaak is. Nieuwe fase die er in oktober aankomt is heet hangijzer.
 - o Windmolens: is geen meerderheid meer voor twee turbines zo hoog op die plek.
 - o AZC: kleinschalig in wijken of grootschalig aan de rand, mits goed uitgevoerd is prima. Spreidingswet uitvoeren moet.
- Defensie gaat ook spelen de komende jaren.
- Geen akkoord met compromissen op drie thema's maar het grote verhaal van de stad. Onzekerheid is troef in deze tijd en complex om in te navigeren. We zijn een sociale stad. Gedeelde waarde is: kansengelijkheid. Tussen randstad en platteland in, brugfunctie, iedereen doet mee op zijn manier op zijn plek. Onderwijsstad, armoedebeleid zelfs andere thema's kun je daarmee inkleuren.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Coalitie - oppositie, er was weinig samenwerking. Probeer zelf ook de oppositie ruimte te geven en gun coalitiepartijen ook af en toe met oppositie mee te gaan. Vertrouwen is nodig om dat mogelijk te maken. Ook goed kijken naar persoonlijke relaties.
- ChristenUnie is gecharmeerd van een raadsakkoord.
- Heel ambitieus en progressief akkoord lag er. De stad is niet meegekomen. Geen goed leiderschap getoond daarin.
- In een akkoord niet het eindbeeld schetsen maar de volgende stap, geen papieren werkelijkheid, maar werken aan vertrouwen en dan een hele kleine stap voorwaarts.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- KeiHart en GroenLinks-PvdA zijn aan zet om te kijken hoever ze komen.
- de ChristenUnie heeft voorkeur voor een brede opzet van de coalitie, waarin verschillende kleuren te horen zijn. Niet verder op dezelfde voet. Geen automatisme dat we als ChristenUnie meedoen. Herkenbaar sociaal geluid is belangrijk.
- Met grotendeels dezelfde partijen door is onverstandig.
- Een coalitie met 20 zetels is prima als er ook ruimte is voor oppositie.
- 6 wethouders kan goed, belangrijker is wat voor soort team er komt.

Gesprek SP, 3 april 2026

1. Inhoudelijke agenda

Prioriteiten voor het gemeentebestuur van Amersfoort in de komende raads- en collegeperiode:

- Goed luisteren naar de stad en echte participatie gebruiken. Voordat je met plannen komt: breng samen de opgave in kaart.
- SP is voor kleinschalige opvang in wijken.
- Percentage sociale woningbouw is belangrijk. Sociale cohesie is belangrijk. Grondpolitiek voeren, niet teveel grond verkopen, bij jezelf houden.
- Solidair en sociaal
- Hoe verder met parkeren: op wijkniveau kijken wat de impact heeft die het heeft op mensen. Waar problemen zijn kun je werken met vergunningen, maar wel de realiteit van mensen in de gaten houden
- Windturbines, energietransitie. Transitie is nodig. De voorgestelde plek is niet goed vanwege veiligheid.
- Verder is voor de SP belangrijk: niemand in een schimmelwoning, levenskwaliteit, drempel voor contact met overheid omlaag, armoede verminderen. Op peil houden van sociale voorzieningen: buurthuizen. Er moet een wethouder digitalisering en digitale overheid komen.

2. Samenwerking

Opvattingen over en ervaringen met de samenwerking en werkwijze in de raad:

- Potdicht college, moeilijk om als oppositie en als inwoners iets tegenin te brengen. Op hoofdlijnen afspraken maken en daarna op zoek gaan naar de beste oplossingen en daar in overleg mee zijn met inwoners. Flexibel in zijn.

3. Coalitievorming

Mogelijkheden voor een meerderheidscoalitie.

- GroenLinks-PvdA eerst praten met KeiHart. Doet recht aan alle mensen die meer zijn gaan stemmen.
- Aangevuld met: SP PvDD AvV en Amersfoort2014
- Willen wel meedoen in een coalitie als die past. Ook als dat niet nodig is voor een meerderheid.
Solidariteit en sociaal zijn wel kernwoorden.
- Aantal wethouders: minder dan 8 zeker. 6 lijkt redelijk.
- Samenwerken met FVD past niet gauw bij SP